

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
ÜÇÜNCÜ DAİRE	2001	4600	1999	5255	13/12/2001

KARAR METNİ

ÖNCEKİ YIL HARCAMALARINA İLİŞKİN ÖZEL GİDER İNDİRİMİNDEN DOĞAN VE DÜZENLENEN BORDROLARDA HESAPLANAN GELİR VERGİSİ FARKLARININ İÇİNDE BULUNULAN YILA İLİŞKİN MUHTASAR BEYANNAMELERDE HESAPLANAN GELİR (STOPAJ) VERGİSİNE MAHSUBU, ÜCRETİNİN ÖDEMESİ GEREKEN GELİR VERGİSİ BORCUNU KALDIRAN BİR İŞLEM OLDUĞUNDAN, HARCAMA BELGELERİNİN VE VERGİ İADE BİLDİRİMLERİNİN İBRAZ EDİLMEMESİ NEDENİYLE GELİR (STOPAJ) VERGİSİ TARHİYATI YAPILAMAYACAĞI HK.<

Temyiz Eden : ... Vergi Dairesi Müdürlüğü

Karşı Taraf : ... A.Ş.Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. ...

İstemin Özeti : Nezdinde çalıştırdığı personelin bir kısmının 1996 yılı vergi iade bildirimleri ile harcama belgeleri üzerinden hesaplanan vergi iadelerine mahsup edilen gelir (stopaj) vergilerinin tahakkukuna esas oluşturan muhtasar beyannamelerin gerçeği yansıtmadığı görüşüyle davacı kurum adına Şubat-Ağustos 1997 dönemleri için re'sen salınan kaçakçılık cezalı gelir (stopaj) vergilerinin Enerji Tesisleri Müdürlüğü personeli yönünden bulunan matrah farklarına ilişkin kısmına karşı açılan davada; davacı kurum bünyesindeki Enerji Tesisleri Müdürlüğünde çalışan personelin özel gider indirimlerine ait harcama belgelerinin ve bildirimlerin yandığından bahisle ibraz edilmediği, söz konusu yangın nedeniyle davacı kurumun idari araştırma ve soruşturma yaparak suç duyurusunda bulunma ve bu durumu davalı idareye bildirme yükümlülüklerini yerine getirdiği, bu nedenle mücbir sebebin varlığının kabulü gerektiği, Kalite Kontrol Müdürlüğü personeline ait harcama belgelerinin gerçeği yansıtmadığı yolundaki tespitin, yandığından bahisle ibraz edilemeyen belge ve bildirimlerin de gerçek

olmadığına kanıt teşkil etmeyeceğinden, varsayıma dayanılarak yapıldığı ve yasaya uygun görülmediği gerekçesiyle tarhiyatı kaldıran ... Vergi Mahkemesinin ... gün ve ... sayılı kararının; yeterli bir inceleme sonucu düzenlenen vergi inceleme raporuna dayanılarak yapılan tarhiyatta yasaya aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek bozulması istenmiştir.

Savunmanın Özeti : Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi : Pelin Akça

Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar Vergi Mahkemesi kararının bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Savcı : Ülkü Erbüğ

Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49.maddesinin 1.fikrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp Vergi Mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddiyle Vergi Mahkemesi kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince işin gereği görüşülüp düşünüldü:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 63'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında ücretin safi tutarının, işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından maddede belirtilen indirimler yapıldıktan sonra kalan miktar olarak tanımlanmış ve söz konusu fıkraya 3946 sayılı Kanunla eklenen (5) işaretli

bentte; ücretlilerin yıllık vergi matrahlarının %35'ini geçmemek üzere kendileri, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira harcamalarının yıllık tutarının 1/3'ünün, harcamaların Türkiye'de yapılması, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsiki ve bu belgelerin işverene verilmesi koşuluyla vergi matrahından indirilebilmesine imkan sağlanmıştır. Aynı bendin ikinci fıkrasında, bu indirim de dikkate alınmak suretiyle hesaplanan vergi ile mükellefin o yıl içinde tevkif suretiyle ödediği vergi tutarı arasındaki farkın, ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği gelir vergisinden mahsup edilmesi veya işveren aracılığı ile kendisine nakden iade edilmesi kurala bağlanmıştır.

2978 sayılı Yasadaki anlatımla özel gider indirimine ilişkin harcama tutarının henüz belli olmamasından dolayı bir takvim yılında elde edilen ücretten 63'üncü maddenin (5) işaretli bendinde öngörülen indirim uygulanmadan vergi kesilmesi nedeniyle yapılan bu düzenlemede, ödenmesi gereken vergi ile ödenen vergi arasındaki farkın izleyen yılda ödenecek vergiden mahsubu, bir ödeme şekli olarak kabul edilmiştir. Söz konusu vergi farkının borçlusu olan vergi idaresinin, işveren aracılığı ile ücretliye bu farkları nakten iade edebilmesine de olanak tanınmakla; mahsubun, nakten iade ile aynı sonucu doğurduğu yasa yapıcı tarafından da kabul edilmiştir. Bu nedenle önceki yıl ücretlerinden fazla vergi kesilmesinden oluşan vergi farklarının, içinde bulunulan yılın tevkifi gereken gelir vergisinden mahsubu da ücretlinin ödemesi gereken gelir vergisi borcunu kaldıran bir işlemdir.

Davacı kurum da bir kısım personelinin 1996 yılı harcamalarına ilişkin özel gider indiriminden doğan ve düzenlediği bordrolarda hesapladığı gelir vergisi farklarını Şubat-Ağustos 1997 dönemlerine ilişkin muhtasar beyannamelerde hesaplanan gelir (stopaj) vergileri toplamından mahsup ederek beyanda bulunmuştur. İlgili dönemlerde tahakkuklar bu mahsup göz önüne alınarak yapılmakla Şubat-Ağustos 1997 dönemlerinin gelir (stopaj) vergisi borçları mahsup yoluyla ödenmiş ve sona ermiştir.

Kurumun Enerji Tesisleri Müdürlüğü personelinin 1996 takvim yılına ilişkin harcama belgeleri ile bu belgelere göre yaptığı bildirimlerin yanması nedeniyle ibraz edilememesi, ödemenin tüm hukuksal sonuçlarını doğurmuş olan mahsubun geçersiz sayılmasına olanak sağlamayacağından, Şubat-Ağustos 1997 dönemlerine ilişkin gelir (stopaj) vergisinin noksan beyanı ve ödendiği kabul edilemez. Diğer yönden; vergi idaresince 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanunda öngörülen koşulların gerçekleşmesi şartıyla yalnızca, incelemeye konu olan ve mahsup yoluyla ücretlilere ödenen vergi iadeleri üç kat cezası ile istenebilecekken, gelir (stopaj) vergisi tarhiyatı yapılması hukuka uygun düşmediğinden, tarhiyatın kaldırılması yolundaki kararda, sonucu itibarıyla hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddine, 13.12.2001 gününde oybirliğiyle karar verildi.
YÖ/ÖEK